

11.82
1241

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ИНСТИТУТ ЗА СРПСКОХРВАТСКИ ЈЕЗИК

НАШ ЈЕЗИК

НОВА СЕРИЈА

Књ. XI, св. 3—4.

БЕОГРАД, 1961.

ГЛИША ЕЛЕЗОВИЋ

17. X 1960. умро је Глиша Елезовић, дописни члан Српске академије наука и уметности и наш угледни филолог и историчар. „Наш језик“ бележи смрт свога истакнутог сарадника који је то био од самог оснивања часописа.

Глигорије-Глиша Елезовић рођен је у Вучитрну 6. I 1879. год. Основну школу похађао је у своме родном месту, а гимназију у Солуну и Цариграду. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду 1905. год. Више година био је наставник у Пљевљима, Солуну, Скопљу и Призрену. Октобра 1926. год. постављен је за начелника основне наставе Министарства просвете у Београду, али је већ августа 1907. пензионисан „због политичког неслагања са тадашњим председником Министарског савета Вељом Вукићевићем и после тога се није више враћао у државну службу“ (Годишњак Српске академије наука за 1946. год., књ. LIII, стр. 190).

Као филолог Елезовић је радио у неколико области.

Најпре—у дијалектологији. У „Босанској вили“ објавио је 1910. год. чланак „Нешто о јањевском дијалекту“. У СДЗБ II штампао је „Извештај са дијалектолошког путовања у Вучитрн до Пећи“. Када се зна колико је и данас мало посебних расправа о косовско-ресавском дијалекту, можемо само зажалити што нису објављени Елезовићеве радови: „Гласови у Косовско-метохиском дијалекту“ (дипломски рад) и „Акценти у именица у Косовско-метохиском дијалекту“ (рад за професорски испит). Али је Глиша Елезовић веома задужио нашу дијалектологију својим „Речником косовско-метохиског дијалекта“ (СДЗБ IV и VI). То је „најкрупније и најзначајније дело наше дијалекатске лексикографије“, и поред чињенице што га је аутор морао бранити у једној прилично оштрој полемици. Као што често бива у сличним прили-

кама, истине је било и на једној и на другој страни, али је ово Елезовићево дело заузело неоспорно високо место у нашој науци пре свега својим веома исцрпним и аутентичним материјалом. У ЈФ XVIII Елезовић је објавио „Један оглед нашег говора из Ораховца у Подрими код Призрена“. — Поменимо, најзад, овде и Елезовићеве радове из албанске дијалектологије: „Знатније разлике између две групе говора у арбанашком језику: гегиске и тоскиске“ (ЈФ XVIII) и „Гласовне особине арбанашког дијалекта Дебра и околине“ (СДЗБ XI).

Друга област у којој је радио Елезовић као филолог јесте — лексикологија. Овој области управо припада и његов овде приказани „Речник косовско-метохиског дијалекта“. Али ту ваља поменути још и бројне Елезовићеве радове у „Нашем језику“ објављиване обично у рубрици „Из живота речи“. Када читалац прелистава ранија годишта нашег часописа, често стиче утисак да је ова рубрика тако рећи и установљена за тако потребне и корисне Елезовићеве прилоге. Неопходно је поменути и дугогодишњи Елезовићев рад на Речнику наше Академије.

О н о м а с т и ц и је свакако Елезовић дао значајне прилоге и својим радовима „О именима и пореклу старијих муслиманских породица у Скопљу“ (Зборник за етнологију и фолклор Јужне Србије и суседних области, књ. I) и „О имену Шапца кроз векове — Заслон град на Сави, град Сава, Шабац, Bögürtlen, Bögürdelën“ (Гласник Етнографског института I).

Елезовић је написао и низ прилога посвећених народној усменој књижевности.

Уосталом, када се прегледа целокупна Елезовића библиографија, види се да је он за цело време своје делатности обрађивао одређену научну материју чије проучавање захтева познавање свих оних области које смо напред поменули. Подела Елезовићевих радова на те области условна је. Сви се они узајамно прожимају. Тако се могу оцењивати и радови историчара Глише Елезовића о нашим односима с Турцима.

Неопходно је, на крају, истаћи видну Елезовићеву друштвену делатност.

Захваљујемо Глиши Елезовићу и на сарадњи у нашем часопису и на његовом целокупном честито обављеном научном послу.

Б. М. Н.